

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över delbetänkandet En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Det föreslås en ny lag och förordning om elektronisk identifiering innehållande bestämmelser om ett system för en statlig e-legitimation. Den statliga e-legitimationen ska vara på högsta tillitsnivå och tillhandahållas, efter ansökan till den som, vid personlig inställelse hos en identitetskontrollerande myndighet, har styrkt sin identitet och har svenskt personnummer alternativt ett samordningsnummer med styrkt identitet. E-legitimationen ska tillhandahållas på en bärare som utformats på ett sätt som uppfyller kraven för nivå hög enligt den kommande revideringen av EU-förordning (EU) 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden (eIDAS-förordningen). Bäraren av e-legitimationen ska vara ett kontaktlöst aktivt kort som ska skyddas mot obehörig användning, läsning och kopiering av uppgifter och vara giltigt i högst fem år. Bäraren för e-legitimationen ska antingen vara eller kunna certifieras som en anordning för att framställa kvalificerade elektroniska underskrifter. E-legitimationen bör enligt utredningen finnas även på ett statligt utfärdat identitetskort.

Förslaget innehåller krav på offentliga aktörer att för sina digitala tjänster tillåta identifiering med de e-legitimationer som utfärdas av leverantörer som är godkända enligt ett auktorisationssystem för elektronisk identifiering och för digital post. Utöver statliga myndigheter, kommuner och regioner omfattas sådana företag som yrkesmässigt bedriver verksamhet, vilken till någon del är offentligt finansierad, inom förskola, skola, hälso- och sjukvård samt omsorg.

Utredningen lämnar i de konkreta författningsförslagen öppet vilken myndighet som bör vara ansvariga för grundidentifiering, men förordar Polismyndigheten respektive utlandsmyndigheterna och Utrikesdepartementet. Myndigheten för digital förvaltning, Digg, föreslås som utfärdande myndighet och ansvarig för administrationen av en databas över innehavare av statliga medel för elektronisk identifiering. Regeringskansliet och berörda myndigheter ges bemyndiganden att utfärda föreskrifter.

Förslaget innebär följdändringar i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), regeringens förslag till lag om auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och digital post och i förordningen (2014:115) med instruktion för utrikesrepresentationen. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges att Sverige måste uppfylla det krav som förväntas följa av den reviderade eIDAS-förordningen om att varje medlemsstat ska anmäla en e-legitimation på den högsta tillitsnivån för gränsöverskridande användning. I dagsläget finns inte någon sådan svensk e-legitimation. Sverige är en av få medlemsstater som helt saknar en statlig e-legitimation. Avsaknaden av en anmäld svensk e-legitimation för privat bruk på tillitsnivå hög enligt eIDAS-förordningen innebär att svenskar kan utestängas från vissa digitala tjänster i andra medlemsstater om de inte har tillgång till en e-legitimation på tillitsnivå hög från något annat land. Ytterligare problem med den nuvarande situationen är att det för vissa grupper i Sverige är svårt eller uteslutet att få tillgång till befintliga e-legitimationer. Att det finns få aktörer, varav en klart marknadsledande, innebär vidare inte bara en risk ur ett konkurrensperspektiv; marknadssituationen får konsekvenser också vad gäller säkerhet och redundans. E-legitimationer utgör en viktig infrastruktur som behöver fungera också om samhället utsätts för en stor påfrestning och ytterst även i krig. Störningar i e-legitimationssystem kan snabbt få kännbara effekter för näringsliv, banker, offentlig sektor och inte minst för enskilda även under i övrigt normala förhållanden.

Utredningens förslag att en statlig myndighet ska utfärda en e-legitimation anges utgöra ett komplement till befintliga alternativ och syftar till att stärka samhällets säkerhet och robusthet. En statlig e-legitimation på den högsta tillitsnivån anges vidare möjliggöra id-växling till e-legitimationer på samma eller lägre tillitsnivå, vilket kan bidra till att nya, kommersiella aktörer etablerar sig på marknaden. Ytterligare önskvärda effekter med den föreslagna e-legitimationen är att den ska bidra till att dels motverka bedrägerier som begås med hjälp av e-legitimationer, dels öka tillgängligheten till en säker e-legitimation och således minska det digitala utanförskapet.

Regelrådet bedömer att beskrivningen av bakgrund och syfte är tillräcklig och därmed godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges att förslaget i revisionen av eIDAS-förordningen ställer krav på medlemsstaterna att anmäla en e-legitimation på högsta tillitsnivå enligt ett särskilt anmälningsförfarande. Detta krav kan uppfyllas genom att anmäla en statligt eller privat utfärdad e-legitimation. Förslaget innebär således inte att varje medlemsstat måste ha en statlig e-legitimation, men eftersom ingen av de e-legitimationer som utfärdas för privat bruk i Sverige i dag är anmäld för gränsöverskridande användning på tillitsnivå hög, och eftersom ingen utfärdare heller har aviserat en avsikt att göra det, ankommer det på regeringen att se till att Sverige uppfyller detta krav. Givet tidsramarna för att uppfylla den kommande förordningens krav anges det inte vara ett alternativ att invänta att befintliga utfärdare eller någon ny aktör eventuellt agerar i frågan. Om en statlig e-legitimation på den högsta tillitsnivån inte blir verklighet och anmäls, alternativt försenas, riskerar Sverige att ett överträdelseförfarande inleds vilket kan leda till vite.

Utredningen anger vidare att användningen av digitala tjänster och e-legitimationer ökar i samhället vilket innebär att utanförskapet för den som saknar en e-legitimation riskerar att bli alltmer påtagligt. Utan en statlig e-legitimation kan de problem som tillgång till en e-legitimation avser att omhänderta, inte minst tillgänglighetsproblematiken, riskera att kvarstå eller öka. Att samhällets beroende av e-legitimationer växer i takt med digitaliseringen medför också ett ökat beroende av befintliga e-legitimationsutfärdare. Samhällets sårbarhet vid säkerhetsincidenter riskerar som en konsekvens därav att bli än större. Utan möjligheten att använda en statlig e-legitimation som grund för id-växling kan ifrågavarande beroende bestå eftersom förutsättningarna för nya, kommersiella aktörer att kunna etablera sig på den svenska marknaden begränsas.

Utredningen redovisar vidare utförligt de överväganden om alternativa lösningar som förts, exempelvis vad avser fysiska typer av bärare och möjligheten till anpassningar, tekniska specifikationer, hur e-legitimationen ska användas för att framställa kvalificerade elektroniska underskrifter, vilka e-legitimationer och aktörer som ska omfattas av kraven, möjliga undantag, finansiering och behöriga myndigheter.

Regelrådet bedömer att redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är tillräcklig och därmed godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Utredningen beskriver kraven i befintlig eIDAS-förordning samt i förslaget till reviderade förordning. Det anges att Europaparlamentet och rådet den 29 juni 2023 presenterade en preliminär politisk överenskommelse om de viktigaste elementen i förslaget som utgör inriktningen i de avslutande trilogerna under hösten 2023. Utredningen beskriver i viss utsträckning hur förslaget förhåller sig till dessa rättsakter. Det förekommer också resonemang kring EU:s regelverk för statsstöd respektive dataskyddsförordning. Utredningen anger att reglerna för statsstöd inte aktualiseras i förslaget. Bestämmelser om personuppgiftsbehandling i förslaget till ny lag anges komplettera dataskyddsförordningen.

Regelrådet bedömer att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är tillräcklig och därmed godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att det är angeläget att Sverige kan anmäla en e-legitimation på tillitsnivå hög enligt eIDAS-förordningen inom föreskriven tid. Enligt det kompromissförslag som antogs av rådet i slutet av 2022 ska en genomförandeperiod om 24 månader räknas från det att vissa genomförandeakter enligt den reviderade förordningen har antagits. Dessa genomförandeakter ska i sin tur antas senast sex månader efter antagandet av den reviderade eIDAS-förordningen. Om dessa tidsramar inte förändras under återstoden av förhandlingarna får den totala tidsåtgången uppgå till högst 30 månader. Det anges att en statlig e-legitimation är efterfrågad. Vid sidan av ovan redovisade formella krav är det angeläget att en statlig e-legitimation kan tillhandahållas så snart som möjligt. Detta motiveras bl.a. av behovet av att staten tillgodoser sitt ansvar för att utfärda en e-legitimation till grupper i samhället som i dagsläget saknar förutsättningar att få någon av de befintliga.

Myndigheten för digital förvaltning har anfört att, givet nödvändiga beslut fattats om författningsreglering, finansiering och annan myndighetsstyrning, utvecklingstiden för en statlig e-legitimation är minst 24 månader. Utredningen gör därför bedömningen att förslagen till ny reglering kan träda i kraft tidigast den 1 mars 2026. Med beaktande av den tekniska anpassning som aktörer kan behöva genomföra med anledning av den föreslagna regleringen om krav på att godta vissa e-legitimationer anges att även dessa bestämmelser bör träda i kraft den 1 mars 2026. Det anges att det saknas anledning att införa några särskilda övergångsbestämmelser.

Det anges att det finns visst behov av informationsinsatser från främst den utfärdande myndighetens sida, främst i anslutning till att de nya och ändrade reglerna träder i kraft, men även årligen därefter om än i mindre omfattning.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskilda hänsyn till datum för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är tillräcklig och därmed godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges att förslaget om en statlig e-legitimation medför konsekvenser primärt för de ansvariga myndigheterna; den utfärdande och den identitetskontrollerande. De företag som träffas av krav på att godta vissa utpekade e-legitimationer är sådana som yrkesmässigt bedriver verksamhet som till någon del är offentligt finansierad inom förskola, skola, hälso- och sjukvård samt omsorg. Det anges att statistiska uppgifter från perioden 2015–2020 visar att 17 till 19 procent av verksamheten inom välfärdssektorn utfördes av privata utförare. Högst andel finns inom omsorgen, följt av hälso- och sjukvård och därefter inom utbildning. Vad gäller hälso- och sjukvård samt omsorgsverksamhet utgörs de privata utförarna av närmare 15 600 vård- och omsorgsföretag. Det är en småföretagarbransch; inom sektorn har 94 procent av företagen färre än 20 anställda. Friskolesektorn domineras av för-, grund- och gymnasieskolor (skolenheter) vars huvudmän är aktiebolag. Detta gäller särskilt gymnasieskolorna, av vilka nästan 90 procent drivs av aktiebolag. Inom grundskolan är motsvarande andel cirka 60 procent. Av de fristående förskolenheterna drivs cirka 45 procent i bolagsform. Det anges att det är förenat med vissa svårigheter att få fram uppgifter om hur många bolag det är fråga om och deras storlek. Det finns drygt 4 000 fristående skolenheter i Sverige, varav drygt 2 600 är förskolor. Inom förskolan och grundskolan har 98 respektive 95 procent av huvudmännen en eller två enheter. För gymnasiet är motsvarande andel 84 procent. Att majoriteten av de fristående huvudmännen driver få, och inte sällan relativt sett små, enheter innebär dock inte nödvändigtvis att dessa definitionsmässigt utgör småföretag. Ett bolag kan äga flera huvudmän med både en, två och flera enheter. Friskolornas riksförbunds lista över de största friskoleägarna i februari 2023 visar att de 19 största ägarna svarar för cirka 600 skolenheter på grundskole- och gymnasienivå, motsvarande drygt 40 procent av alla fristående skolor. För förskolor är ägarkoncentrationen lägst: 0,7 procent av antalet förskolehuvudmän äger knappt 20 procent av förskolenheterna. Enligt Friskolornas riksförbund uppgår antalet medlemmar till cirka 500, varav 80 procent av dessa är aktiebolag. Även om samtliga fristående skolhuvudmän inte är medlemmar i förbundet ger dock denna uppgift, liksom övrig redovisad information, en indikation om antalet företag och deras storlek.

Det anges vidare att även enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina omfattas av de föreslagna kraven. De har till största delen statsbidrag som finansiering av högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå eller för utbildning på forskarnivå. Den senast kända uppgiften är att sådana företag uppgår till 14 (maj 2018).

Det anges att andra företag som kommer att beröras av förslaget är de som i dagsläget erbjuder sådana integrationstjänster som innebär att de agerar mellanhand mellan en förlitande part och en e-legitimationsutfärdare. Detta gäller exempelvis de företag som ingår i Kammarkollegiets ramavtalsområden inom programvaror och tjänster. Sammantaget finns det cirka 20 leverantörer som erbjuder olika former av tjänster för elektronisk identifiering och integrationstjänster på den svenska marknaden. Ett fåtal tjänsteleverantörer anges dock ha betydande delar av marknaden. Det anges att dessa leverantörer är av varierande storlek. Vissa företag ingår i större it-koncerner, men det finns ett fåtal mikroföretag som också verkar på marknaden.

Det anges dock att av de företag som omfattas av det föreslagna kravet erbjuder inte samtliga sådana digitala tjänster där inloggning krävs med e-legitimation. Det anges också att det finns två tillhandahållare av kvalificerade betrodda tjänster i Sverige.

Regelrådet gör följande bedömning. Utredningen har redovisat vilka olika företag som berörs och i stor utsträckning hur man kommit fram till dessa uppgifter. Såvitt Regelrådet kan förstå kan det komma att behövas certifiering för möjligheten att skapa kvalificerade elektroniska underskrifter. Det framgår inte av redovisningen vilken typ av certifieringsorgan som skulle behövas och vilka krav som skulle ställas på dessa. Det hade varit önskvärt med något mer tydlig information kring denna typ av berörda företag, men i övrigt är beskrivningen av berörda företag tillräcklig.

Sammantaget bedömer därför Regelrådet redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges att kostnaderna för de berörda företagen gällande kravet att godta vissa utpekade e-legitimationer bedöms främst bestå av utvecklings- och anpassningskostnader för att hantera de utpekade e-legitimationerna. Dessa kostnader bedöms vara i nivå med de uppskattade kostnaderna för de statliga aktörerna som redovisats i avsnitt 9.7.1 och som utgår från ett tidigare lämnat förslag om krav på att statliga myndigheter ska använda tjänster för elektronisk identifiering som tillhandahålls inom auktorisationssystem. Det anges att kostnader för teknisk anslutning varierar beroende på befintliga lösningar. Hälften av de offentliga aktörerna har idag endast stöd för en e-legitimationstyp, vilket innebär att de behöver möjliggöra inloggning med fler e-legitimationer. Startkostnaden för dessa aktörer uppskattas till cirka 25 000 kronor. De som tar emot två e-legitimationer får en startkostnad på cirka 10 000 kronor och de som redan i dag erbjuder stöd för tre eller fler e-legitimationstyper bedöms inte komma att öka sina startkostnader. Den fasta månadskostnaden antas öka med fem procent per verksamhet till följd av att tjänsteleverantörer administrerar fler typer av e-legitimationer samt, teoretiskt sett, fler transaktioner.

De andra företag som kommer att beröras av detta krav är de som i dagsläget erbjuder sådana integrationstjänster som innebär att de agerar mellanhand mellan en förlitande part och en e-legitimationsutfärdare. Dessa anges inte längre kunna sälja sådana tjänster till de aktörer som enligt förslaget ska anslutas till auktorisationssystem.

Det anges vidare att om den statliga e-legitimationen når stora volymer kan förutsättningar för mer omfattande id-växling till kommersiella e-legitimationer skapas, vilket gäller de nuvarande kommersiella e-legitimationerna, men skapar även ökade möjligheter för att nya aktörer etablerar sig på marknaden då kostnaderna för den initiala identifieringen sänks.

Det anges att den statliga e-legitimationen kommer att vara beroende av olika leverantörer och för att säkra försörjningskedjan behöver det finnas en leveransförmåga även under perioder av svåra påfrestningar, kris och ytterst krig. Det innebär att aktörer som ingår i leveranskedjan behöver granskas och kan behöva vara föremål för en riskanalys, vilket anges kunna begränsa antalet möjliga leverantörer som kan leverera bäraren och andra tillhörande system och komponenter som behövs för utformningen av e-legitimationen. Vidare kommer den statliga e-legitimationen sannolikt att omfattas av säkerhetsskyddslagens bestämmelser och de olika leverantörerna kommer troligen behöva teckna säkerhetsskyddsavtal.

Det anges vidare att det inom andra EU-länders e-legitimationssystem har utvecklats en praxis som innebär att kravet på manipulerings- och kopieringsskydd på nivå hög ska styrkas genom certifiering utförd av oberoende part. Utredningen anger att något sådant krav inte framkommer av eIDAS-förordningen, genomförandeförordningen eller den tillhörande vägledningen, men att den bedömer att certifiering bör genomföras för att säkerställa en hög nivå av säkerhet.

Det förs även resonemang kring motverkan av identitetsrelaterade brottslighet, som främst rör privatpersoner, men som även kan appliceras på företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av företagens kostnader för att godta vissa utpekade e-legitimationer är tillräckligt väl beskrivna, liksom för viss annan påverkan på företag. Även om det är frivilligt för andra berörda företag, företrädesvis olika typer av leverantörer och certifieringsorgan, att erbjuda sina tjänster behövs dessa för att det föreslagna systemet ska fungera som avsett. Då är det viktigt att kostnaderna tydliggörs. Regelrådet noterar exempelvis att utredningen förkastar alternativet att inrätta en statlig tjänst för att skapa kvalificerade elektroniska underskrifter. I övervägandena anges att om så skulle vara fallet hade detta medfört krav på certifiering av såväl verksamhet som tjänst, vilket i sin tur kräver ett omfattande merarbete som är både tidskrävande och kostsamt. Det anges att förbereda en verksamhet för certifiering skulle troligen kräva cirka tre års förberedelse och därefter sex månader för certifiering. Denna kostnad bedöms vara i storleksordningen 25 miljoner kronor för anpassning av verksamheten och efterföljande certifiering. Därutöver kommer omcertifiering att behöva ske åtminstone vartannat år med en beräknad kostnad om 1,5 miljoner kronor per tillfälle. För det föreslagna alternativet, att den statliga e-legitimationen används för att identifiera användare till en fristående kvalificerad statlig underskriftstjänst, anges att detta scenario liknar i stort ovanstående scenario eftersom det kräver att en kvalificerad betrodd tjänst etableras, men med skillnaden att den statliga e-legitimationen i sig inte behöver vara en anordning för skapande av kvalificerade elektroniska underskrifter. Det innebär att det utifrån detta scenario inte ställs några särskilda krav på bäraren av den statliga e-legitimationen. Däremot behöver tillhandahållaren av den fristående underskriftstjänsten anskaffa eller certifiera en anordning för skapande av kvalificerade elektroniska underskrifter. Uppskattade kostnaderna för det senare anges inte alls, vilket hade varit behövligt.

Det hade också varit önskvärt med en närmare beskrivning av och uppskattning av kostnaderna i samband med tecknande av säkerhetsskyddsavtal. Sammantaget ger beskrivningen inte en tillräckligt tydlig bild av förslagets påverkan på berörda företag.

Regelrådet bedömer därför redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Utredningen för utförliga resonemang kring konkurrensrättsliga aspekter och förslagets påverkan på konkurrensförhållanden. Bland annat anges, som ovan nämnts, att om den statliga e-legitimationen når stora volymer kan förutsättningar för mer omfattande id-växling till kommersiella e-legitimationer skapas. Det gäller de nuvarande kommersiella e-legitimationerna men det skapar även ökade möjligheter för att nya aktörer etablerar sig på marknaden då kostnaderna för den initiala identifieringen sänks.

Det anges vidare att utredningen anser att det som skrivits om konkurrensfrågan i tidigare utredningar inte är alltigenom stringent. Även om syftet inte är att konkurrera med privata e-legitimationsutfärdare blir en statlig e-legitimation som kan användas på samma sätt som andra e-legitimationer de facto en konkurrerande lösning även om den till följd av exempelvis bärare kan antas vara ett mindre attraktivt alternativ för flertalet användare. Det anges att det även finns exempel på argument om att den statliga e-legitimationen av denna anledning inte är en konkurrent till andra e-legitimationer. Utredningen bedömer dock att det skapar en olycklig inlåsningsseffekt om konkurrensanalysen låses fast vid en typ av bärare. Utredningen anger att ett förslag om införande av en statlig e-legitimation i möjligaste mån måste ta höjd för framtida teknisk utveckling och en analys som indirekt utgår från en viss teknisk lösning kan inte anses vare sig lämplig eller önskvärd. Konkurrensanalysen måste därmed utgå från att den statliga e-legitimationen i ett senare skede kan komma att erbjudas i form av en mobil lösning. Det anges att även om syftet med en statlig e-legitimation inte är att konkurrera med privata alternativ, utan att i stället vara ett komplement, rör det sig om offentlig säljverksamhet som i detta avseende är en konkurrent till privata alternativ. En reglering som ger den statliga e-legitimationen fördelar i relation till privata alternativ är konkurrensbegränsande och ett lagkrav om att en statlig e-legitimation ska godtas leder därmed till osund konkurrens från statens sida. Det anges att en utökning av lagkravet till att även omfatta fler e-legitimationer dock skulle mildra detta.

Det anges att både ökad tillgänglighet och robusthet är behov som delvis kan tillgodoses genom införandet av en statlig e-legitimation, men att dessa behov även i stor utsträckning kan tillgodoses genom förbättrad konkurrens mellan privata utfärdare. Sådana aktörer kan även leverera mobila och innovativa lösningar som utredningen inte ser som den statliga e-legitimationens roll att uppfylla i dagsläget. Att ha en välfungerande marknad för privata utfärdare är därmed något som är av stor betydelse för att uppnå ökad tillgänglighet och robusthet. Det anges emellertid att ett stort hinder för att uppnå en fungerande marknad för e-legitimationer är att det i dagsläget finns en dominerande aktör och att många förlitande parter endast godtar identifiering med denna e-legitimation. Detta påverkar hur användbara alternativa e-legitimationer upplevs vara och därigenom även hur attraktiva de är för användare att anskaffa. Det finns således med beaktande av både tillgänglighet och robusthet starka argument för att uppställa krav om att förlitande parter som tillhandahåller digitala tjänster inom offentlig sektor ska acceptera alla e-legitimationsalternativ på marknaden förutsatt att de lever upp till den tillitsnivå som tjänsterna kräver.

Regelrådet bedömer att redovisningen av konkurrensförhållanden är utförlig och tydlig och därmed godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Såvitt Regelrådet kan bedöma finns ingen redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet kan emellertid inte se att ytterligare påverkan än de ovan nämnda skulle finnas och bedömer därför avsaknad av särskild redovisning i detta avseende godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Såvitt Regelrådet kan bedöma saknas redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Mot bakgrund av att förslaget anges omfatta en stor andel små företag hade det varit behövt med en beskrivning kring avvägningar och bedömningar om särskilda hänsyn tagits eller kunde ha tagits vid reglernas utformning.

Regelrådet bedömer därför redovisningen i detta avseende bristfällig.

Sammantagen bedömning

Konsekvensutredningen är i stora delar väl genomförd. Det förekommer utförliga och tillräckliga beskrivningar av flertalet överväganden och relevanta aspekter. Redovisningarna av bakgrund och syfte, alternativa lösningar, särskilda hänsyn till ikraftträdande och konkurrensaspekter är föredömliga. Det är också positivt med den utförliga redovisningen av genomförda samråd och sammanfattningar av remissinstansers framförda synpunkter i tidigare relevanta utredningar. Redovisningen av berörda företag och påverkan på deras kostnader och verksamhet innehåller värdefull information, men även brister. Dels återfinns beskrivningen av vissa kostnader inte alltid i avsnittet om konsekvensutredning, utan på andra ställen i betänkandet, dels är många kostnader inte heller kvantifierade, och det saknas motivering till varför så är fallet. Sammantaget är det svårt att få en klar bild av förslagets effekter på olika typer av berörda företag. Såvitt Regelrådet förstår är den reviderade eIDAS-förordningen ännu inte antagen, vilket kan vara en anledning till att utredningens förslag och alla konsekvenser inte är fullständigt utredda i detta delbetänkande. Utredningens slutbetänkande är aviserat till maj 2024. Regelrådet förutsätter att utredningen får fortsätta sitt arbete tills den reviderade eIDAS-förordningen är antagen och att behövliga förtydliganden och kompletteringar i innevarande konsekvensutredningen omhändertas i slutbetänkandet.

Trots vissa brister bedömer Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#). Tillväxtverket ger även stöd i enskilda ärenden.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 10 januari 2024.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande